

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Emlékeztet az Esterházy János emlékévként lezárása alkalmából

Az Esterházy János Zarándokközpont és a Pozsonyi Liszt Intézet-Magyar Kulturális Központ emlékeztet rendezett Esterházy János, a mártír gróf tavaly esedékes születésének 120. és halálának ideje 65. évfordulójára meghirdetett emlékévként lezárása alkalmából. [...] Venyercsan Pál igazgató úr köszöntője után Varga Gabriella színművésznő olvasott fel Esterházy János beszédeiből, majd Molnár Imre, az Intézet korábbi igazgatója, a mártír gróf életének elkötelezett kutatója, kultuszának éltetője és boldoggá avatásának egyik szorgalmazója ismertette a felvidéki politikus életének legfőbb állomásait. [...]Az emlékhely kialakítása és a felvidéki politikus hamvainak méltó elhelyezése néhai Paulisz Boldizsár ötlete volt. Küldetésének tartotta, hogy a hamvak arra a helyre kerüljenek, amely a gróf szívéhez oly közel állt, a Zobor hegy alá [...] amely egyben a magyarság búcsúhelye is lehet, akár csak Csíksomlyó vagy Mátraverebély...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Megjelent a Borsos Mihály plébános írásait tartalmazó sorozat második kötete

Szabó László, a Nagyfödemesen élő helytörténész kutatásai nyomán a Fórum Kisebbségkutató Intézet kiadásában már 2020 júniusában megjelent a Borsos-életmű első része a „Borsos Mihály írásai” címet viselő sorozatban. Az első kötet címe „Mindenkié akarok lenni, hogy Istené legyek – Naplók, levelek 1922–1945” címmel. Ezt követte a Borsos Mihály írásai sorozat második kötete, mely idén látott napvilágot „Az én imám a munka legyen – Naplók, levelek 1945–1974” címmel. [...] „A Borsos-hagyaték kéziratanyagát több éven át tartó munkával dolgoztam fel, majd a Simon Attilával végzett közös szerkesztéssel összeállított nyersanyaggal már másodízben sikeresen pályáztunk...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Megemlékezés: Kodály Zoltán halálának 55. évfordulója

A galántai Városi Parkban szervezett megemlékezést a Csemadok galántai területi választmánya Kodály Zoltán halálának 55. évfordulója alkalmából kedden. Az egybegyűlteket Mézes Rudolf, a területi választmány titkára köszöntötte. Beszédében Kodály Zoltánt úgy említette, mint a világ egyik legnagyobb karnagyát, zenepedagógusát, nyelvészét, néprajzkutatóját...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Végső búcsú Kováts Miklóstól

Rokonai, barátai, tisztelői és diákjai vettek végső búcsút Kováts Miklós tanártól március 8-án Kassán. Orémus Zoltán református esperes búcsúztatta Máté evangéliumából vett idézettel...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Czimmermann István, teológus

Afrika 19. századi magyar kutatói között akadt egy-két jezsuita misszionárius is, akik legfontosabb feladata ugyan a hittérítés volt, de eközben gondot fordítottak arra is, hogy hatékonyabb földművelési módszerekre oktassák a bennszülötteket, vagy megtanítsák őket írni és olvasni. [...] Az 1849. március 15-én a felvidéki Szomolnokon született Czimmermann István már elmúlt 23 esztendő, amikor leérettségizett és közel a harmincadik életévéhez Rómában végezte el a teológiát és szerzett doktori címet...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Emlékezés: Mészáros Attila, fizikus

1969 tavaszán, a prágai Károly Egyetem Természettudományi Karának központi épületében nézegettem a felvételre jelentkezettek listáját és megakadt a tekintetem egy néven, amely egyértelműen elárulta az illető nemzetiségét: Mészáros Attila Vághosszúfaluról. [...] Attila kémiai fizikát szeretett volna tanulni, de amikor leérettségizett a galántai magyar gimnáziumban a Károly Egyetemre benyújtott jelentkezési lapján a kémia-fizika tanári szak szerepelt, így öt éven át ezt tanulta. De öt igazából a fizika és a csillagászat érdekelt, ezért később az asztronómiát is elvégezte, miközben Prágában, a Petřín-hegyen található csillagvizsgáló demonstrátora volt. [...]A magyar fővárosból visszatérve a Károly Egyetem Matematikai és Fizikai Karának Csillagászati Tanszékén adjunktus

lett, majd 2000-ben docenssé habilitálták, és egy évvel később már a fizikai tudomány doktora (DrSc.) címet is megszerezte...”
Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Várják a dolgozatokat a Felvidéki Tudományos Diákköri Konferenciára

A Szlovákiai Magyar Tudományos Diákköri Tanács (SZMTDT), a Selye János Egyetem (SJE), a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara (NYKFE KeTK), a Jedlik Ányos Polgári Társulás és a Diákhalózat (DH) – mint főszerzők – közreműködésével, az OTDT Tudományos Diákkörök Határok Nélkül (HTDK) programja, a Selye János Egyetem Hallgatói Önkormányzata (SJE HÖK), valamint a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT) védnöksége alatt meghirdeti 2022-re a Felvidéki Tudományos Diákköri Konferenciát (FTDK). A konferenciának november 24-én és 25-én a komáromi Selye János Egyetem ad otthont. [...] Pályamunkát nevezni 2022. június 17-ig lehet...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Szedik fel a régi síneket Vajdaságban

Folyamatban van a régi sínek felszedése több száz kilométer hosszúságban, így a zentai pályaudvaron, illetve a Zenta és Magyarkanizsa közötti szakaszon is, amely évtizedek óta használaton kívül van, közölte a Szerbiai Vasúti Infrastruktúra. [...] Mint elhangzott, olyan vasutakról van szó, amelyek működtetése, karbantartása semmiképpen sem volt kifizetődő, és sem gazdasági, sem forgalmi szempontból nem indokoltak az esetleges új beruházások vagy javítások...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Megkezdődött az elkobzott földterületek tömeges visszaszolgáltatása Szabadkán és környékén

Szabadkán és környékén hosszú idő után megkezdődött az elkobzott földterületek tömeges visszaszolgáltatása. A probléma korábban azért merült fel, mert több mint 15 éve több ezer hektár föld került egyházi és vallási közösségek tulajdonába. Három évvel ezelőtt, azonban módosították az elkobzott vagyon visszaszolgáltatásáról szóló 2011-es törvényt, annak érdekében, hogy megkönnyítsék a konszolidált és az elhagyott földek visszaszolgáltatását. Pont került az ügy végére, a jogos tulajdonosok végre megkaphatják elvesztett földjeiket...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: 17. Útmutatók elnevezésű oktatási kiállítás Újvidéken

Kezdetét vette a 17. Útmutatók elnevezésű oktatási kiállítás, amely a Nemzetközi Könyvvásár keretében valósul meg. Az érdeklődők megtekinthették a középiskolák és felsőoktatási intézmények standjait az Újvidéki Vásár épületében. A szervezők az Útmutatók elnevezésű oktatási kiállítást főként az általános és középiskolák végzős tanulóinak készítették. A bemutató középiskolák és felsőoktatási intézmények kínálatában csaknem 500 szakirányról kaphattak részletes információt a diákok...”
Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Bemutkozott a zEtna Kiadó a Nemzetközi Könyvvásáron

A Lehetőség élő... címmel a zEtna Kiadó szerzői mutatkoztak be hétfőn Újvidéken, a Nemzetközi Könyvvásáron a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság standján. Három szerzőt és köteteket ismerhette meg a közönség. [...] Beszédes István szerkesztő, zEtna Kiadó, Zenta: Viszonylag kevés lehetőség van arra, hogy szakmai rendezvényeken részt vegyünk, tehát eljutunk ide a könyvvásárra, Belgrádba vagy Budapestre, ez mindig lehetőség arra, hogy a könyvekről is hírt tudjunk adni, tehát itt az a legfontosabb, hogy tudjanak arról a produkcióról, amit a zEtna Kiadó megjelentet...”
Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Pap Ágota pszichológus új kötete

A gyermekkor fontosabb állomásairól, a határainkról, a felnőttkor kihívásairól, az önismeretről és a párkapcsolatainkról, társadalmi elvárásokról szól Pap Ágota szabadkai pszichológus legújabb könyve. A Hét Napban megjelent írásokból egy összegző, átírt, szerkesztett változat született, ez jelent meg az Életjel kiadásában. A könyv bemutatójára szerdán este fél hétkor kerül sor a Danilo Kiš könyvesboltban, a bemutatót pedig Kovács Attila szabadkai fotóművész kiállítása kíséri. [...] Pap Ágota a könyv kapcsán elmondta a könyvet olvasmányosnak szánták, amelyben megvan az a szabadsága az olvasónak, hogy bármikor leteheti és felveheti, csak azokat a részeket olvasva, amelyek éppen érintik abban az életszakaszban. A cím, az Innen és túl nagyon sok asszociációt nyit meg. Három korszakra, három csoportba, vagyis három fejezetre osztottam a könyvet tartalomtól függően...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Bemutató: Vándorlások naplói: feljegyzések az újvidéki családokról

Vándorlások naplói: feljegyzések az újvidéki családokról című kiállítás keretében mutatták be a Bori családot a székvárosi Prometej Galériában. A család ismertsége elsősorban a családfő, író, irodalomtörténész, egyetemi tanár, kritikus, szerkesztő munkásságának köszönhető – mondta Ózer Ágnes történész, az MTA külső köztestületének tagja, Bori Imre lánya. [...] Egy embert nemcsak az odaszületés ténye tudja kötni egy városhoz, hanem az is, hogy milyen módon él – tette hozzá. [...] Bordás Győző, a Forum Könyvkiadó Intézet nyugalmazott igazgatója, főszerkesztője kiemelte: örül, hogy megemlékezhetnek Bori Imréről, ugyanis mint mondta, az utóbbi időben egy kicsit mintha megfeledkeztek volna róla, ritkán találkozni a nevével az újságokban, kritikákban. Hozzátette: közben, lenne mire hivatkozni, mivel nagyon gazdag életművet hagyott maga után...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Nagy sikert aratott a háborús Jugoszláviában játszódó kisfilm

Pénteken a Zentai Alkotóházban vetítették a Branka című magyarul, szerbül és bosnyákul beszélő kisjátékfilmet. Az alkotás számos díjat és elismerést érdemelt ki itthon és külföldön egyaránt. A vetítés után közönségtalálkozót is tartottak, ahol Bakos Petra beszélgetett a rendezővel, K. Kovács Ákossal és a forgatókönyvíróval, Oláh Tamással. A történet Jugoszláviában játszódik 1991-ben a magyar határ közelében, messze a háborús frontvonalától...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Muzslyán is bemutatták a Pacsirtatelepi Fickó című gyermekkönyvet

A muzslyai Szervó Mihály Általános Iskolában író-olvasó találkozót tartottak, amely alkalmával bemutatták Molnár-Krekity Olga Pacsirtatelepi Fickó című gyermekkönyvét. Az est moderátora Kovács Jolánka, könyvtáros volt. A könyv a szabadkai Életjel Könyvek gondozásában jelent meg...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Elfogadta a parlament a magyar vonatkozású emlékművek magyar nyelvű feliratozását előíró törvényt

Megszavazta kedden a parlament alsóháza is azt a jogszabályt, amely előírja, hogy a magyar nemzeti kisebbséghez kapcsolódó emlékműveket kötelezően magyar nyelven is feliratozni kell. A jogszabályt 277-en támogatták 9 tartózkodás mellett a 329 tagú képviselőház jelen lévő képviselői közül, ellenszavazat nem volt. Tavaly szeptemberben a szenátus is elfogadta, így már csak az államelnöknek kell aláírnia, hogy hatályba léphessen. [...] A még hatályos törvényes előírások szerint a közigazgatási egységeknek minden engedélyeztetéssel a kulturális minisztériumhoz kellett fordulniuk, a megszavazott törvénymódosítással viszont lehetőség lesz arra, hogy amennyiben nem műemlékről van szó, mindezt helyi szinten intézzék...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Összegzés: Tíz erdélyi magyar női szerző, akiket olvasunk

Az elmúlt években Erdélyben kiemelkedő irodalmi műveket írtak nők, tapasztaltabb és pályakezdő szerzők egyaránt. Tíz szerző, akikre figyelünk és akik inspirálnak bennünket, akiket olvasunk, jelen időben, folyamatosan – erről szól ez az összeállítás. 2021-ben jelent meg a Könyves Magazin oldalán egy átfogó, statisztikai adatokat is közlő elemzés a női szerzők jelenlegi reprezentációjáról a magyar irodalomban, amelyet a SZÍN Női Érdekvédelmi Fórum állított össze. Többek közt azt is megtudhattuk belőle, hogy csak minden negyedik, irodalmi folyóiratban megjelent szöveg szerzője nő, valamint azt, hogy melyek a társadalmi-történelmi okai az író nők háttérbe szorulásának, milyen is ez a „rejtett kánon. [...] Selyem Zsuzsa, 1967-ben született, Marosvásárhelyen, az MTA külső köztestületének tagja. Irodalomtörténész és egyetemi oktató, a huszadik század második felének magyar irodalmát és kortárs irodalmát tanít a BBTE Bölcsészkarán...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Hallgató a hátsó padban

Tulit Ilona tanárnő pedagógiai, oktatói pályájának emlékeit, dokumentumait gyűjti 1982-óta. És ezeket időről időre rendezgeti, egybeszerkeszti és elénk tárja. Okulásul vagy felejtés ellen. Mert a múlt értékeiből építkezünk, hibáiból, torz mementóiból okulunk. [...] A kötet a T3 Kiadó gondozásában jelent meg. A kötetet Fóris-Ferenczi Rita, az MTA külső köztestületi tagjának előszava indítja, aki személyes hangú, nosztalgikus felütésű írásában saját diákélményei felidézésével ragadja meg Tulit Ilona könyvének egyik megkerülhetetlen érdemét: „A szerző (...) a szakellenőrzések során készített hihetetlenül pontos és részletes jegyzetei alapján teremt meg az akkori tanórák, tantermek légkörét. Bennünket is »odaidéz« e térbe és időbe olyan tanórai jelenetek elevenítésével, amelyek ma is tapasztalható pedagógiai, didaktikai problémákat vetnek fel az óraszervezéssel, irányítással, a tanári kérdéskultúrával, a gyermekhez fordulás gesztusaival és az irodalomoktatás valós olvasási szituációival kapcsolatban. Úgy érzem, mintha ott lennék. Ama nyolcvanas évekbeli tantermekben.”Majd ezzel összefüggésben Szabó László Tamás A „rejtett” tanterv című könyvére hivatkozva teszi fel a kérdést...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Bezár a kolozsvári Ecsetgyár kortárs művészeti központ

13 év tevékenység után bezár a kolozsvári Ecsetgyár független kulturális- és kortárs művészeti központ, jelentették be hétfőn. A 2009-ben, Kolozsvár Mărăști-negyedében, az egykori ecsetgyárban nyílt központ volt Románia első multidiszciplináris kortárs művészeti projektje, amelynek keretében vizuális- és előadóművészek, kulturális menedzserek, civilszervezetek működtek közre és dolgoztak ki kulturális programokat és stratégiákat a helyi, a regionális és a nemzetközi közönség számára, emlékeztet a Facebookon közzétett búcsúközlemény. [...] A szövegben a független kulturális szcéna nehéz helyzetére is kitértek. Mint írták, a közintézmények jó része „irreleváns”, a független kulturális intézmények pedig rosszul fizetett munkával és sok önkiszákmányolással működnek...”

Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: Korunk, március

Németh László írja: „Mi, Duna-népek ott tartunk, ahol a háború előtt, itt élünk egy sorsközösségben, egymásról mit sem tudva. Igazán itt az ideje, hogy megismerjük tejtestvéreinket, akikkel egy sors száraz emléjét szoptuk.” Az eltelt csaknem egy évszázad alatt Közép-Európa újra és újra témája lett különböző diszciplínák különböző kutatásainak. Közép-Európa fókusszal jelent meg ez a lapszám, a szerkesztők arra törekedtek, hogy megjelenítsék e régió közelmúltját és jelenét, abban a komplexitásban, amely paradox középnek nevezhető. Történelmi, közgazdasági, kisebbségtudományi, szociológiai és vallástudományi nézőpontból vizsgálódó szerzőket kértek fel, természetesen a régió szépirodalmi történéseit sem hagyva figyelmen kívül...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Először szerveznek Bach-maraton Kolozsváron

Több mint 50 művész lép fel az első Kolozsváron megrendezett Bach-maratonon március 21-én, hétfőn az evangélikus templomban. A 12 órán át tartó maratoni jellegű komolyzenei hangversenyt Johann Sebastian Bach születésnapján tartják – olvasható a szervezők közleményében. Mint írják, az egynapos hangversenysorozat a nagy barokk zeneszerző alkotásainak széles repertoárját öleli fel. A maraton során egy-egy ismeretterjesztő hangversenyt is tartanak magyar, illetve román kísérszöveggel...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Felújítják és közösségi központtá alakítják az abrudbányai unitárius templomot

Közel 5 millió eurós pályázatnak köszönhetően sikerül megmenteni a végső pusztulástól a hívek nélkül maradt 18. századi abrudbányai unitárius műemléktemplomot. Március 4-i ülésén a helyi tanács kiírta a pályázatot a munkálatok elvégzésére, határidő 2023 vége. Szintén tervben van a római katolikus templom restaurálása is. A projektről az abrudbányai magyarság mindenese, Kopenetz Loránd Márton számolt be lapunknak...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Eredménytelenül zárult Lavrov és Kuleba találkozója

Az orosz és az ukrán külügyminiszter, Szergej Lavrov és Dmitro Kuleba csütörtöki, törökországi találkozója nem hozott érdemi előrelépést a tűzszünet és a mariupoli humanitárius folyosó kialakítása ügyében – számolt be róla a The Guardian...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Archiválják a kárpátaljai magyar digitális tartalmakat

Archiválni kezdte a kárpátaljai magyar és magyar vonatkozású digitális tartalmakat az Országos Széchenyi Könyvtár (OSZK). A megmentendő adatok eléréséhez az olvasók segítségét kéri. Mint ahogy a közleményükben írták, a február vége óta dúló orosz–ukrán háború nem csupán a civilekre veszélyes, hanem a kultúrára is. Ennek védelmében indult el a kárpátaljai magyar weboldalak archiválása. Az OSZK kiemelte: „jelen helyzetben kiemelt feladatának tekinti Kárpátalja magyar vagy magyar vonatkozású internetes, digitális jelenének” gyűjtése és megőrzése...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

A Rákóczi-főiskola a kezdetektől segít a menekülteken

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) a háború kezdete óta fogadja intézményeiben az Ukrajna más régióiból érkező menekülteket. Orosz Ildikó, a főiskola elnöke a háború elől menekülő emberek elszállásolásához szükséges kitartó munkáról, valamint a főiskola és programjának támogatási lehetőségéről beszélt a TV21 Ungvár stábjának. „Elsősorban értesítettünk minden olyan testvérintézményt, akikkel kapcsolatban állunk, sőt a minisztériumot is, hogy szívesen fogadjuk azokat, akik jönni akarnak. Jöttek is, s most több mint 150-en laknak a főiskola kollégiumaiban” – mondta Orosz Ildikó...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Csehországi magyar szervezetek megkoszorúzták gróf Esterházy János síremlékét a motoli temetőben

A prágai székhelyű Esterházy János Társulás az Emberi és Keresztény Értékekért, az Együttélés Politikai Mozgalom Esterházy János Emlékbizottsága, valamint a Prágai Magyar Katolikus Plébánia közösen szervezett kegyeletadási megemlékezést a 65 évvel ezelőtt vértanúhalált halt Esterházy Jánosról, március 5-én...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)